27.10.2023

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvoverolain liitteen muuttamisesta (HE 35/2023 vp)

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (*jäljempänä MaRa*) edustaa kattavasti Suomessa toimivaa matkailu- ja ravintola-alaa. Liikenteen verotukseen ja maksuihin liittyvillä päätöksillä on olennainen vaikutus kotimaan matkailun kustannuksiin. Suurin osa kotimaan matkailusta tehdään omalla autolla.

MaRa toteaa lausuntonaan hallituksen esityksestä (35/2023 vp) seuraavaa:

1. Esitys ajoneuvoveron alentamisesta

Ajoneuvoveron kertymä on viime vuosien aikana hieman pienentynyt keskimääräisten päästöjen alentuessa. Ajoneuvoveroa kerättiin 1 104 miljoonaa euroa vuonna 2022. Tästä perusveron osuus on noin 60 prosenttia ja käyttövoimaveron noin 40 prosenttia. Perusveron tuotosta 555 miljoonaa euroa kertyi henkilöautoista ja 101 miljoonaa euroa pakettiautoista. Keskimääräinen rekisterissä olevilta henkilöautoilta kannettava ajoneuvoveron perusvero vuodelta 2022 on noin 190 euroa vuodessa. Vastaavasti pakettiautojen keskimääräinen perusvero on noin 338 euroa vuodessa. (Valtion budjetti 2023).[1]

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvoverolakia siten, että henkilö- ja pakettiautojen ajoneuvoveron perusveron tasoa kevennettäisiin yhteensä 50 miljoonalla eurolla. Kevennys kohdistuisi keski- ja suuripäästöisiin autoihin sekä niihin vanhimpiin autoihin, joista ei ole päästömittaustietoa. Uudempien autojen verotus ei muuttuisi.

Käytännössä veronalennus koskee ennen 1.9.2018 rekisteröityjä autoja. Veronalennus alkaisi päästötasolla 111 g/km ja ulottuisi päästötasolle 210 g/km. Veronalennuksen kohteena olevien autojen vuosittainen ajoneuvovero kevenisi keskimäärin noin 28 euroa. Suurimmillaan veronalennus olisi 52 euroa vuodessa.

Hallituksen esityksen mukaan veronkevennyksellä alennettaisiin maltillisesti keski- ja suuripäästöisten autojen verorasitusta, sillä erityisesti näiden

[1] https://www.aut.fi/tieliikenne/liikenteen_verotus/ajoneuvovero

autojen käyttökustannukset ovat nousseet polttoaineen hinnan kohoamisen myötä. Perusveron alennus pyritään painottamaan alemman tulotason kotitalouksien käytössä oleviin vanhempiin autoihin. Veronalennus pyrittäisiin toteuttamaan siten, että sen valtiontaloutta heikentävä vaikutus vähenisi pitkällä aikavälillä autokannan uusiutumisen myötä.

2. Ajoneuvoveron alennus ei ole perusteltua

Suurin osa kotimaanmatkailusta tehdään omalla autolla nyt ja tulevaisuudessa. Suomalaiset tekevät esimerkiksi Pohjois-Suomen matkoista noin 90 prosenttia henkilöautolla. Useille tärkeille matkailupaikkakunnille ei ole rautateitä, ja lentäminen on varsinkin sesonkiaikaan kallista esimerkiksi lapsiperheelle. Autolla ajaminen lomalle on usein ainoa realistinen matkustusvaihtoehto perheelle. Usein lomakohteessa halutaan myös liikkua omalla autolla. Autolla tehty kotimaanmatkailu lisää kotimaista kysyntää, työllistää erityisesti kaupunkialueiden ulkopuolella ja tuo myös taloudellista hyvinvointia ruuhka-Suomen ulkopuolelle. Kotimaanmatkailu tuottaa paljon erilaisia verotuloja valtiolle.

Bensiini- ja dieselhenkilöautoja oli vuoden 2022 lopussa Suomessa yhteensä vajaa 2,6 miljoonaa, joka on noin 93,8 prosenttia koko henkilöautokannasta.[2]

Liikennepolttoaineiden verotus on Suomessa kansainvälisesti vertaillen korkeaa. Esimerkiksi tammikuussa 2023 bensiinin kuluttajahinnasta noin 56 prosenttia koostui erilaisista veroista. Dieselpolttonesteen hinnasta arviolta 46 prosenttia muodostui syyskuun 2022 hintatasolla veroista.[3]

Kallis polttoaineen hinta vaikuttaa suoraan suomalaisten matkustushalukkuuteen kotimaassa. Viihderisteilyjen ja ulkomaan lentojen polttoaineet ovat polttoaineveroista ja arvonlisäveroista vapaita. **Polttoaineen korkea hinta tukee kotimaan matkailun sijaan ulkomaan matkailua.**

Hallitus on estämässä polttoaineiden pumppuhinnan merkittävän nousun pitämällä biopolttoaineiden jakeluvelvoitteen tason vuonna 2024 nykytasolla eli 13,5 prosentissa (HE 53/2023 vp). Jakeluvelvoitteeseen tehdään hallitusohjelman mukaan vuosina 2025–2027 vain maltilliset korotukset. Tämän lisäksi hallitus on alentamassa polttoaineen verotusta yhteensä yli 200 miljoonalla eurolla (HE 36/2023 vp). **MaRa kannattaa näitä hallituksen esityksiä.**

MaRa ei sen sijaan pidä kannatettavana hallituksen esitystä ajoneuvoveron alentamisesta. Veronalennus kohdistuu käytännössä vain eniten päästäviin autoihin, mikä ei ole perusteltua päästöjen vähentämisen ja autokannan uusiutumisen vauhdittamisen näkökulmasta. Se kannus-

[2] https://www.aut.fi/tilastot/autokannan_kehitys/autokanta_kayttovoimittain/henkiloautokanta_kayttovoimittain
[3] https://www.aut.fi/tieliikenne/liikenteen_verotus/polttonesteiden_verotus

taisi hankkimaan ulkomailta vanhoja ja paljon päästöjä aiheuttavia autoja.

Jos ajoneuvoveroja kuitenkin alennetaan, se tulisi kohdistaa vähäpäästöisiin autoihin, koska se kannustaisi kuluttajia hankkimaan niitä. Veronalennuksen kohdentaminen vanhoihin ja suuripäästöisiin autoihin ei ole perusteltua ilmastonmuutoksen torjunnan näkökulmasta.

3. Ajoneuvovero liikenteen verotuksen kokonaisuudistuksessa

Hallitusohjelman mukaan tällä hallituskaudella aloitetaan liikenteen verotuksen ja maksujen kokonaisuudistus valtiovarainministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön yhteistyönä.

Liikenteeltä kerätään veroja vuositasolla noin viisi miljardia euroa (ilman arvonlisävero) polttoaineveroina, ajoneuvoveroina ja autoveroina. Liikenteen verotulot tulevat vuoteen 2030 mennessä laskemaan liikenteen sähköistyessä sadoilla miljoonilla euroilla polttoaineen kulutuksen vähentymisen seurauksena.

Kotimaan matkailun kannalta neutraali vero on vuotuinen ajoneuvovero. Sen muutoksilla ja kohdentamisella sähköautojen yleistyttyä enemmän sähköautoihin voidaan paikata ainakin osin polttoaineverojen verotuottojen laskua. MaRa vastustaa kilometriveroa ja tiemaksuja, koska ne nostaisivat liikkumisen kustannuksia Suomessa, vähentäisivät kotimaan matkailua ja lisäisivät suomalaisten ulkomaan matkailua.

Kunnioittavasti,

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Timo Lappi
toimitusjohtaja

Kai Massa
lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyrityksiä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 7 700 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä